Nr. 18. | OLAM KATAN. | שנה שניה.

תנאי החתימה.

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 10.50 קראָנען, לחצי שנה: 5.25 קראָנען, לרבע שנה: 2.70 קראָנען.

ברוסיה:

לשנה: 4 רו״כ, לחצי שנה: 2 רו״כ, לרבע שנה: 1 רו״כ.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פרנק.

מחיר כל נומר 10 קאָפ׳, 25 העללער.

עם „הפרנוג״:

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראָנען, לחצי שנה: 7.75 קראָנען, לרבע שנה 3.90 קראָנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רו״כ, לחצי שנה: 3 רו״כ, לרבע שנה 1.50.

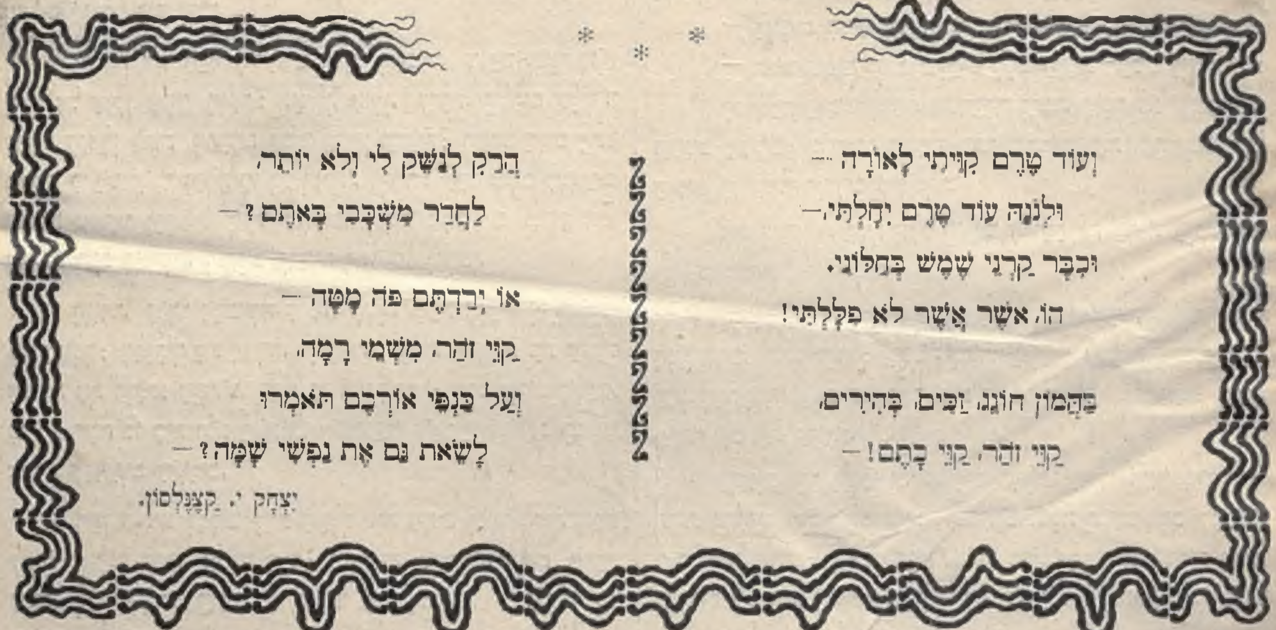
בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 13 מארק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פרנק.

בעד חלוף האדריסה 20 קאָפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה׳, 15 ק׳.

קְרָקוֹי, יום ד׳, כ״א שבט תרס״ג. | גליון יח. | Krakau, 18 Februar (5 Februar) 1903.

* * *

וְעוֹד טֶרֶם קִוִּיתִי לְאוֹרָה —
וּלְנֹגַהּ עוֹד טֶרֶם יִחַלְתִּי, —
וּכְבָר קַרְנֵי שֶׁמֶשׁ בְּחַלּוֹנִי.
הוֹ, אשר אֲשֶׁר לֹא פִלַּלְתִּי!

בַּהֲמוֹן חוֹגג, זַכִּים, בְּהִירִים,
קַוֵּי זֹהַר, קַוֵּי כָתֶם! —

הֲרַק לְנַשֵּׁק לִי וְלֹא יוֹתֵר,
לַחֲדֹר מִשְׁכָּבִי בָאתֶם? —

אוֹ יְרַדְתֶּם פֹּה מַטָּה —
קַוֵּי זֹהַר, מִשְּׁמֵי רָמָה,
וְעַל כַּנְפֵי אוֹרְכֶם תֹּאמְרוּ
לָשֵׂאת גַּם אֶת נַפְשִׁי שָׁמָּה? —

יִצְחָק י. קַצֶּנֶלְסוֹן.

פרות של חמשה עשר.

(ספור).

(ס׳ה.)

אחרי בצלאל עלה הגורל על אלישע היתום והוא מספר:

— היה היה נביא בישראל; ויהי הנביא איש אלהים קדוש מאד, והיה כאשר האיר הנביא פניו לאיש וצחק לו — ויהי האיש ההוא מברך כל ימי חייו, וישמח ויצחק תמיד, ולא ידע מה זה בכי.

ואם הראה לאיש פנים זועפים, והיה האיש אמלל ונדכה ובוכה כל ימיו, ולא ידע עוד מה הוא צחוק עד יום מותו.

ויהיו רבים אוהביו ומכבדיו, כי חכו לראות את פניו הצוחקים— והיו מאשרים כל ימיהם; ורבים היו אויביו, אשר יראו ממנו, פן יראם פנים זועפים, והיו אמללים כל הימים; ויהיו כל בני האדם או רודפים אחריו, או בורחים מפניו.

ואהב הנביא ההוא להתרחק לפעמים מבני האדם ולהסתתר ביער, כי ידע הנביא לשון העצים ושפת־הרה של השושנים, שמע מרוצת הלח בעורקי הצמחים, ובחן בעיניו את גדול הענפים וצמיחת העלים שבכל רגע ורגע.

גם בין עצי היער היו רבים אשר אהבוהו, כי יש אשר נשא עיניו אל אילן אחד ואמר: „אילן, אילן, ברכת אלהים עליך!" ועשה האילן פרות מתוקים תמיד בקיץ ובחרף; ועצים רבים יראו מפניו, כי יש אשר נתן עיניו בעץ אחד, ואמר: „פנה מקום לצעירים וטובים ממך!" והתחילו עליו נובלים, ענפיו מתכוצים ומתיבשים, ושרשיו רקב באדמה, ויונקים מענגים עלו על מקומו.

והעיר, אשר ישב בה הנביא היתה בירת הארץ אשר שכן בה המלך; ולמלך בת יחידה, נחמדה וישרה. ותאהב בת המלך הטובה את הנביא הקדוש, והוא גם הוא אהבה; אבל הנביא נשבע, כי לא יבנה לו בית ולא ישא לו אשה, עד אשר יהפך את כל בני האדם לצדיקים וישרים.

ויתן הנביא לכלתו לבת המלך יונה אחת, אשר היתה חציה לבנה כשלג, וחציה אדמה כדם; וסמן זה מסר לה: אם תהפך היונה כלה לבנה, וידעת, כי קימתי את שבועתי, כי נהפכו כל הרשעים לצדיקים, ואז אבא לחג חג חתנתנו.

כי רוח אלהים היה בקרב הנביא הזה; והמכשפים, אשר לא ידעו את האלהים, אמרו: „אין זאת, כי אם בלע האיש שתי אבנים קטנות, אחת מהר גריזים ואחת מהר עיבל, ועל כן גדול כחו כל־כך לברכה ולקללה.

שמע ערבי אחד את דברי המכשפים, ויאמר אל לבו: הבה אארבה נא לנביא ביער, ואהרגהו; אז אוציא את האבנים מתוכו ואבלען, והייתי כנביא הזה לברך ולקלל כלבבי. ואני אמכר את ברכותי ואת קללותי בכסף, ואצבר לי הון רב. אז יתחתן בי המלך, ויתן לי את בתו — כלת הנביא — לאשה.

ואז היה ערב ראש השנה לאילנות; והנביא עמד אז בתוך היער השקוע בשנתו, והתפלל עליו, כי תהי השנה הבאה שנה טובה ומברכה, שנה שפרותיה מתוקים וקרדמותיה קהים. ויהי כאשר הביט הנביא על העצים — וימס הכפור והשלג מעליהם, הענפים התחילו זולגים דמעות, ולח העצים התחיל סובב בעורקיהם במרוצה, ויתעורר היער מתרדמתו, ויבט משתומם:

— האמנם הגיעו ימי האביב?—התלחשו הענפים הערומים.

— ראש השנה היום.—לחש להם הנביא—הכונו ואברככם!

אז אמר הנביא לברך את היער ברכה, אשר לא שמעו עוד העצים מעולם; והענפים הרכים כבר הרגישו את מחשבתו של הנביא, והתחילו רועדים משמחה.

אך ברגע זה הניף עליו הערבי הרוצח את חרבו. הנביא לא הספיק לבטא את ברכתו.

והערבי האכזר חפש בקרב המת את האבנים, אשר אמרו המכשפים, ולא מצא; ויקצף מאד, וישבע לעשות בהם נקמות. ועץ אחד עמד שם על באר מים חיים, ויחפר בור תחת העץ, ויקבר שם את הנביא.

ויהי כאשר הגיעו ימי האביב, וישאו ענפי העץ מימין — פרות מתוקים, אשר אם טעם מהם איש חולה וכואב ושב לאיתנו, ויהי בריא ושלם; וענפי העץ אשר משמאל נשאו פרות יפים, נחמדים למראה, אשר אם ראם איש, לא יכל להתאפק לבלי אכל מהם; אבל אם אכל מהם, חלה וימת.

וַיֵּרָפְאוּ חוֹלִים רַבִּים, וַיָּמוּתוּ בְּרִיאִים רַבִּים; וַיְהִי הָעֵץ לְפֶלֶא. וַיָּשִׂיחוּ רַבִּים בָּעֵץ הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְלֹא יָדְעוּ פֵּשֶׁר הַדָּבָר: אֵיךְ יָכֹל עֵץ לָשֵׂאת עַל עֲנָפָיו חַיִּים וּמָוֶת יַחַד?

וְאוּלָם לוּ הָיָה לָעֵץ פֶּה וְלָשׁוֹן, כִּי אָז סִפֵּר לַכֹּל אֶת הַמַּכְאוֹבִים הָרַבִּים, אֲשֶׁר הוּא מַרְגִּישׁ. כִּי רוּחַ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר שָׁכַן בְּקֶרֶב הַנָּבִיא לְהוֹכִיחַ אֶת בְּנֵי הָאָדָם, יָצַק בּוֹ בְּרָכוֹת וּקְלָלוֹת גַּם יַחַד וְאֵינוֹ יָכֹל לְהוֹצִיאָן, בִּלְתִּי אִם עַל יְדֵי פְּרִי חַיִּים וּפְרִי מָוֶת; וְאוּלָם רַב יֶתֶר מֵאֲשֶׁר הוֹצִיא בְּפִרְיוֹ, הֵכִיל הָעֵץ בְּקִרְבּוֹ פְּנִימָה, עַד אֲשֶׁר הֵחֵלָּה קְלִפָּתוֹ לְהִבָּקֵעַ.

אַךְ הָעֵצִים אִלְּמִים הֵם; וְגַם אִם תָּנִיף עֲלֵיהֶם בַּרְזֶל, לֹא יָנוּעוּ וְלֹא יָזוּעוּ מִפַּחַד; וְאִם גַּם תִּשְׁלַח קַרְדֹּם בְּבִטְנָם, לֹא יֵאָנְקוּ; וְאַתֶּם דְּעוּ לָכֶם, כִּי קָשֶׁה מְאֹד הַדּוּמִיָּה לָעֵצִים הָאֻמְלָלִים, וּמְאֻשָּׁר הוּא הָאָדָם, שֶׁהוּא יָכוֹל לְהֵאָנֵחַ וּלְהָקֵל מְעַט אֶת צַעֲרוֹ.

הַצִּפֳּרִים הַטּוֹבוֹת אַךְ הֵנָּה מְבִינוֹת אֶת דּוּמִיַּת הָעֵצִים, וְהִנֵּה הִשְׁתַּתְּפוּ בְּצַעֲרוֹ שֶׁל הָעֵץ הָאֻמְלָל; וּבְבֹקֶר־בַּבֹּקֶר עָפוּ וַתַּעֲמֹדְנָה עַל גַּג בֵּית הָעַרְבִי הָרוֹצֵחַ, וַתְּקַלֵּלְנָה אֶת שֵׁם הָאַכְזָר, וַתַּעֲרֹכְנָה שָׁם הַזְכָּרָה לְנִשְׁמַת הַנָּבִיא.

וּבַת הַמֶּלֶךְ קָמָה בַּבֹּקֶר יוֹם הַחֲמִשָּׁה עָשָׂר בִּשְׁבָט, וַתֵּרֶא וְהִנֵּה הַיּוֹנָה נֶהֶפְכָה כֻּלָּהּ אֲדֻמָּה כַּדָּם. וַתִּתְחַלְחַל מְאֹד, וַתָּקָם וַתִּפְתַּח אֶת דֶּלֶת חַדְרָהּ, וַתְּשַׁלַּח אֶת הַיּוֹנָה מֵאִתָּהּ; כִּי יָדְעָה בַּת הַמֶּלֶךְ, כִּי לֹא תָעוּף הַיּוֹנָה, בִּלְתִּי אִם אֶל הַנָּבִיא; וְהָיְתָה לוֹ לְאוֹת, כִּי מְבַקֶּשֶׁת הִיא אוֹתוֹ שֶׁיָּבֹא אֶל בֵּיתָהּ.

וְהַיּוֹנָה עָפָה וַתִּתְחַבֵּר לְיֶתֶר הַצִּפֳּרִים, אֲשֶׁר סִפְּרוּ לָהּ אֶת דְּבַר הָרֶצַח, וַתַּעֲמֹד עִמָּן יַחַד עַל גַּג הָעַרְבִי לְקַלֵּל אֶת שְׁמוֹ וְלִזְעֹק עָלָיו חָמָס.

וַיְהִי כִּרְאוֹת בַּת הַמֶּלֶךְ, כִּי לֹא שָׁבָה הַיּוֹנָה אֵלֶיהָ, וְגַם הַנָּבִיא לֹא בָא — וַתָּקָם וַתֵּצֵא אֶל הָרְחוֹב, וַתֵּלֶךְ וַתַּעֲבֹר עַל בֵּית הָעַרְבִי, וַתֵּרֶא אֶת יוֹנָתָהּ עוֹמֶדֶת עַל הַגַּג בֵּין לַהֲקַת צִפֳּרִים גְּדוֹלָה, וְהִנֵּה מְעוֹרְרוֹת זַעֲקַת שֶׁבֶר וִילָלָה. אָז הֵבִינָה, כִּי יַד הָעַרְבִי בַּדָּבָר, וַתְּצַו לְאָסְרוֹ בְּזִקִּים, וּלְשִׂימוֹ בְּבֵית הָאֲסוּרִים.

וְהָעַרְבִי הוֹדָה עַל פִּשְׁעוֹ, גַּם הֶרְאָה אֶת הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר קָבַר שָׁם אֶת הַנָּבִיא. אָז כָּרְתוּ אֶת הָעֵץ, וַיַּעֲשׂוּ מִמֶּנּוּ תְּלִיָּה וַיִּתְלוּ עָלֶיהָ אֶת הָרוֹצֵחַ.

וְאֶת עַצְמוֹת הַנָּבִיא לָקְחוּ וַיִּקְבְּרוּ אוֹתָן בְּקִבְרוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְאוּלָם בַּת הַמֶּלֶךְ מֵאֲנָה לְהִתְנַחֵם וַתִּתְאַבֵּל עָלָיו כָּל הַיָּמִים. וַתִּשָּׁאֵר אַלְמָנָה, וְלֹא הָיְתָה לְאִישׁ כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ. —

הַנְּעָרִים הֶחֱרִישׁוּ רִגְעֵי מִסְפָּר, וְחָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת עַל אוֹדוֹת הַסִּפּוּר, אֲשֶׁר שָׁמְעוּ. צַר הָיָה לָהֶם, שֶׁהַמַּעֲשִׂיָּה נִגְמְרָה כָּל־כָּךְ מַהֵר: שֶׁהָעַרְבִי לֹא נֶעֱנַשׁ בְּעֹנֶשׁ יוֹתֵר גָּדוֹל מִתְּלִיָּה; וְשֶׁהַנָּבִיא לֹא שָׁב אַחַר כֵּן לִתְחִיָּה. כִּי אָז הֲלֹא יָכְלָה הַמַּעֲשִׂיָּה לְהִמָּשֵׁךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר. אַךְ בְּיוֹתֵר הָיָה צַר לָהֶם, עַל בַּת הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר נִשְׁאֲרָה אַלְמָנָה, וְהַיּוֹנָה — כֻּלָּהּ אֲדֻמָּה.

כֻּלָּם נֶאֶנְחוּ יַחַד, וְאַחֲרֵי כֵן הִתְנַחֲמוּ, וַיִּתְּנוּ עֵינֵיהֶם בַּנַּעַר הַשְּׁלִישִׁי, לְסַפֵּר לָהֶם אֶת סִפּוּרוֹ.

אֲבָל הַנַּעַר הַהוּא קָמַט אֶת מִצְחוֹ, וְהֶעֱבִיר בְּזִכְרוֹנוֹ אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂיּוֹת אֲשֶׁר יָדַע; אַךְ לֹא מָצָא בָהֶן אַף אַחַת, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מֵ„חֲמִשָּׁה עָשָׂר". יוֹדֵעַ הוּא מַעֲשִׂיּוֹת בִּשְׁנֵי אַחִים, שֶׁאֶחָד הָיָה עָנִי וְהַשֵּׁנִי עָשִׁיר, בְּעֶבֶד וּמֶלֶךְ, וְגַם בְּ„בַת־מַלְכָּה", אֲשֶׁר בָּנְתָה לָהּ בְּקִסְמֶיהָ דְּבִיר שֶׁל שַׁיִשׁ בֵּין הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, — יוֹדֵעַ הוּא מַעֲשִׂיּוֹת גַּם עַל הַגֵּיהִנּוֹם וְגַן הָעֵדֶן — אֲבָל אֵין בְּכָל אֵלּוּ הַמַּעֲשִׂיּוֹת לֹא אִילָנוֹת, וַאֲפִלּוּ פֶּרַח אוֹ שׁוֹשַׁנָּה אַחַת, וְאַף לֹא צִפּוֹר אֶחָת. רַק אֶת הָעוֹרֵב וְאֶת הַיּוֹנָה הוּא יוֹדֵעַ עוֹד, מֵעֵת שֶׁשִּׁלְּחָם נֹחַ מִתּוֹךְ הַתֵּבָה; אֲבָל זֶה אֵינֶנָּה מַעֲשִׂיָּה, זֶהוּ פָּשׁוּט „חֻמָּשׁ"! — וַיְהִי הַנַּעַר יוֹשֵׁב וְחוֹשֵׁב וְהַנְּעָרִים עוֹמְדִים מַחֲרִישִׁים וּמְחַכִּים לְסִפּוּרוֹ; וְהִנֵּה שְׁמוּאֵל הַמְלַמֵּד מְדַבֵּר מִתּוֹךְ עֲנַן הֶעָשָׁן הַיּוֹצֵא מִמִּקְטַרְתּוֹ.

„נְעָרַי! הֲתִשְׁתַּתְּפוּ עִמִּי בְּפֵרוֹת חֲמִשָּׁה עָשָׂר? גַּם לִי אֵין פְּרוּטָה לִקְנוֹת פֵּרוֹת, וַאֲנִי רוֹצֶה לְמַלֵּא חוֹבַת הַיּוֹם בְּמַעֲשִׂיָּה—כְּמוֹכֶם; הַחֲפֵצִים אַתֶּם בְּרַבְּכֶם לְשַׁתֵּף?

— חֲפֵצִים, חֲפֵצִים אָנוּ! — קָרְאוּ כֻלָּם פֶּה אֶחָד.

הָרַבִּי קָם וַיֵּשֶׁב עַל מְקוֹמוֹ, וְהַנְּעָרִים יָשְׁבוּ לְנֶגְדּוֹ כַּחֲצִי גֹרֶן עֲגֻלָּה, וְכִמְעַט שֶׁעָצְרוּ בִּנְשִׁימָתָם, לְבַל יַפְרִיעוּ אֶת הָרַבִּי בְּסִפּוּרוֹ.

וְהָרַבִּי מְסַפֵּר:

— אוֹצָר נֶחְמָד הָיָה צָפוּן בַּאֲרוֹנוֹ שֶׁל שְׁלֹמֹה הַזָּקֵן, תַּרְמִיל מָלֵא עֲפַר הַקֹּדֶשׁ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁשָּׁלַח לוֹ אָבִיו מִטְּבֶרְיָה.

וְאוֹצָר נֶחְמָד הָיָה גַּם לַאֲבִיגְדּוֹר בְּנוֹ הַקָּטָן: זֶה הָיָה חַרְצָן שֶׁל תָּמָר, שֶׁנִּשְׁאַר לוֹ מִפֵּרוֹת חֲמִשָּׁה עָשָׂר. כָּל הַנְּעָרִים אָכְלוּ אֶת פֵּרוֹתֵיהֶם, וְאֶת הַגַּרְעִינִים זָרָקוּ; וְהוּא — רַק תְּמָרָה אַחַת עָלְתָה בְּחֶלְקוֹ, וְלֹא נְתָנוֹ לִבּוֹ לִזְרֹק אֶת הַחַרְצָן:

— הֲלֹא הָעֵץ, אֲשֶׁר גָּמַל אֶת הַתְּמָרָה הַזֹּאת, יָצָא מֵחַרְצָן כָּזֶה! וְהַחַרְצָן הַהוּא גָּדַל עַל עֵץ, שֶׁגַּם הוּא יָצָא מֵחַרְצָן כְּחַרְצָנִי!

— וּמָה אִם חָרוּב, שֶׁפֵּרוֹתָיו אֵינָם כָּל־כָּךְ מְתוּקִים, אֵינוֹ נוֹתֵן פֵּרוֹת עַד שִׁבְעִים שָׁנָה — תָּמָר, שֶׁפֵּרוֹתָיו מְתוּקִים, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה!

— וְאִם לְשִׁבְעִים שָׁנָה הוּא מַתְחִיל לָתֵת פֵּרוֹת, הֲרֵי הוּא חַי בְּוַדַּאי אֶלֶף שָׁנִים!

— קָרוֹב הַדָּבָר, שֶׁחַרְצָנִי־שֶׁלִּי הוּא נֶכְדּוֹ שֶׁל עֵץ, אֲשֶׁר חָיָה לִפְנֵי אַלְפֵי שָׁנִים בִּסְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם!

— מִן הָעֵץ הַהוּא, מִזְּקֵנוֹ שֶׁל חַרְצָנִי, הָיוּ מְבִיאִים בִּכּוּרִים לִירוּשָׁלַיִם!

— מִן הָעֵץ הַהוּא לָקְחוּ לוּלָבִים וְהִקִּיפוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ!

— הָעֵץ הַהוּא יָדַע אֶת יִרְמְיָהוּ, אֶת יְשַׁעְיָהוּ, אֶת שְׁלֹמֹה וְשׁוּלַמִּית, וְאוּלַי זֶה הָיָה „תֹּמֶר דְּבוֹרָה"!

וּבְחָשְׁבוֹ אֶת הַמַּחֲשָׁבוֹת הָאֵלֶּה, פָּחַד וְרָחַב לְבָבוֹ, וַיִּמָּלֵא רִגְשֵׁי קֹדֶשׁ לְחַרְצָנוֹ. נִדְמֶה לוֹ, שֶׁהָאָבוֹת, הַנְּבִיאִים, הַמְּלָכִים — כָּל דּוֹרוֹ שֶׁל הַתַּנַ"ךְ שָׁלְחוּ לוֹ אֶת זֶה בְּמַתָּנָה! לוֹ — לַאֲבִיגְדּוֹר בֶּן שְׁלֹמֹה הַקָּטָן!

וַיִּשְׁמֹר הַנַּעַר אֶת חַרְצָנוֹ מִכָּל מִשְׁמָר; וּפַעַם אַחַת בָּאָה מַחֲשָׁבָה בְּלִבּוֹ:

— הבה אקח מעט מעפר ארץ־ישראל, אשר בתרמילו של אבי, ואשימו בעציץ[1], ואצפן שם את הרצני. מעפר אחר לא יצמחו עצי ארץ ישראל, אבל נראה מה יצא מן הרצן, כשיהיה טמון בעפרו־שלו!

ידוע ידע הנער, כי אף אם יעלה צמח מן הרצן, לא יזכה לאכל מפריו, כי מי יודע כמה שנים תעבורנה, עד שיתן פרות. אבל לא הפרות היו דרושים לו: פרות יכול הוא לקנות בחנות. חפץ היה וקוה לראות מחרצנו עץ, שיהיה נכדו של זה, שהיו מביאים ממנו בכורים.

וכאשר זמם כן עשה: הלך ומצא עציץ אשר שמה בו אחותו פרחים מזיפים.

— מה זה פרחים מזיפים? שאל נער אחד.

— מזיפים הם אלה, שאינם צומחים ממקורם, והם מעשי ידי אדם: לוקחים חוטי ברזל, ורוקמים עליהם חוטי צמר ומשי צבועים כצבע הפרחים, אבל לצבע הפרחים האמתים לא הגיעו, מפני שאין בהם חיים. אלו הם מזיפים.

ויעקר הנער את הפרחים המזיפים, וישפך את העפר מתוך העציץ, וישם בו את עפר הקדש ואת הרצן, ויחכה מיום ליום לראות ציץ עולה מחרצנו. אבל הציץ אינו עולה.

— ולא חשך הנער כל עמל מנפשו: העמידו נגד השמש, הרטיבו פעמים ביום — לשוא! עפר הקדש עוצר את כחו בקרבו על אדמת נכר.

בין כה עברו ימים רבים, ויום „חמשה עשר בשבט" הגיע; הנער היה חולה ביום ההוא, ולא הלך החדרה, וישב בביתו על יד עציצו לאכל את פרותיו.

ויהי אחרי גמרו לאכל את פרותיו, ויברך אחריהם „ברכה אחרונה", וכאשר סים „על הארץ ועל פרי הארץ" — הביט על עציצו בהסח הדעת[2], וירא והנה ציץ ירוק מציין ועולה.

לשמחתו לא היה גבול. היום ההוא היה אצלו באמת יום חג, חג גדול ונפלא! לא כנערים אחרים, השמחים בו בפרות שהם אוכלים עכשיו[3]; ולא כגדולים, שהיום הזה חג זכרון הוא להם לימים עברו, עת כל פרות ארץ ישראל היו שלנו — שמחת הנער אביגדור היתה שמחת העתיד! התבינו, בני? הוא קוה, שלעתיד יגדל העץ יותר ויותר, ואחרי שנים רבות — מי יודע? אולי יתן פרות, — בודאי יתן פרות.

אך שמחתו עברה מהר, כי אחרי עבר ירחי מספר, ראה שהציץ הרך עומד בקטנו, וכמו הוא מתחיל לנבל.

קשה היה עליו להביט על הציץ האמלל: דומה היה שהצמח הרך עצב, וכאלו אומר: למה זה הרגזתני ותוציאני מעולמי, מבטן הרצני?! עפר נתת לי, אבל שמש ושמים, שמשי שלי ושמי שלי — היכן[4] הם?!

[1] כלי ששמים בו עפר ונוטעים בו פרחים הצומחים בבית.
[2] בלי כונה לדבר. [3] עתה.

והציץ היה באמת עצב, ואלו נתן לו פה ולשון, היה צועק ואומר: קוי שמש ישרים תן לי! קוי שמשך הם עקומים, קרירים, מזיפים. הם סרים הנה כמתגנבים, כבאים בהחבא!

ויצטער הנער הטוב בצרתו של הציץ האמלל, ויצר לו עד להתחלות; פעמים רבות אמר לשבר את העציץ ולהציל את הנטע האמלל מצער עולמי, אך לבבו לא נתנהו לעשות את הדבר הזה. „אחכה, אקוה, — נחם את נפשו — הן רואה אני, שלא קמל עוד! אם לא קמל עד עתה — עוד חיה יחיה!

וימים עברו וירחים חלפו. הציץ לא גדל בחם האביב, ולא קמל מקר החרף. על עמדו יעמד. בין כה הגיעו ימי חנכה. שלמה הזקן שב מבית התפלה וסדר את נרו על החלון, שעמד שם העציץ. הוא ברך את שלש ברכותיו, והעלה את נר המכבי הראשון. ויהי כאשר העלה הנר את שלהבתו — ויחם לציץ; וירא הנער, לשמחת לבבו, כי הציץ כלו הפך ירק, וכמדמה, שהוא צומח ועולה.

בלילה השני גבה מעט יותר; בלילה השלישי נדמה כמו זקף קומתו; בלילה הרביעי התפתחו שני עלים רכים, יפים, עליזים ודבוקים יחד; בלילה החמישי התפרד התאומים ופנה מקום לזוג־עלים חדש; בלילה הששי נראה בד דק; בלילה השביעי הוסיף על גבהו, ובליל השמיני נראה לעיניו תמונת עץ קטן, ישר, השש לעלות השמימה.

הרבה הצטער הנער, על שלא קבעו המכבים יותר משמונת ימי חנכה; אך התנחם בתקוה לימי החנכה של השנה הבאה. ראה הנער, כי לא שמש ולא מים יחיו את הצמח הזה; אור נרות חנכה דרוש לו, — ויחכה.

שמואל המלמד הפסיק את ספורו ומחה מעיניו רסיסים להים ועגלים, כעין דמעות:

— זהו מעשן מקטרתי, — באר הרבי לתלמידיו סבת הרסיסים: העשן, העשן, — הוא מכלה את עיני!

— סופו של הצמח, — הוסיף הרבי — איני יודע. יש בו הרבה נסחאות; אבל הכל אומרים, שהצמח ההוא נמצא גם היום באיזה בית מבתי ישראל. הוא עובר בירושה מדור לדור, והולך וגדל מחנכה לחנכה. עתיד עץ זה לשאת פרות. אז לא יספיק לו עוד העציץ.

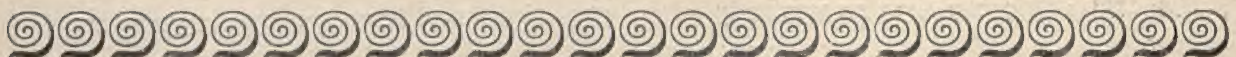
— ומה יעשה בו אז? — שאלו התלמידים פה אחד.

— אז?! מה לעשות?! נסע לארץ ישראל, ונטעהו אצל התמר ה„זקן" שלו!

הנערים נאנחו מרב ענג, ויהיו שמחים כאלו אכל איש־איש מהם קב חרובין בחלקו.

יהודה שטנברג.

[4] איה.

התנין והקאת (פליקן) — (עפ"י שפכט).

מְשְׁלֵי לָפוֹנְטֵין.

מָשָׁל שְׁלשָׁה עָשָׂר.

א

הַשּׁוּעָל וְהַחֲסִידָה.

מַר שׁוּעָל עָשָׂה לוֹ סְעֻדָּה,
כִּי הִזְמִין אֶל נָוֵהוּ אוֹרַחַת כְּבוּדָה,
הֲלֹא הִיא חֲסִידָה הַדּוֹדָה;
וְאוּלָם הַכֵּרָה לִכְבוּדָהּ
לֹא הָיְתָה מְלֵאָה דֶשֶׁן וָנַחַת,
(כִּי קַמְצָן מַר שׁוּעָל בִּמְעוֹנוֹ),
וּלְפָנָיו וְלִפְנֵי הָאוֹרַחַת
אַךְ הִגִּישׁ מְעַט מָרָק בְּצַלַּחַת.
חֲסִידָה אָז רָעֵבָה
וּמָרָק מָה־אָהֵבָה!

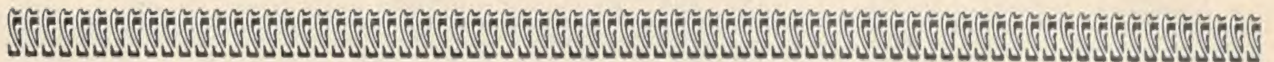

אַךְ לַשָּׁוְא הִתְדַּפְּקָה בְּכֹבֶד חַרְטוּמָהּ
עַל שׁוּלֵי הַצַּלַּחַת שְׁטוּחָה,
כִּי מִכָּל עֲמָלָהּ לֹא נָשְׂאָה מְאוּמָה;
מַר שׁוּעָל אַךְ יָשַׁב בִּמְנוּחָה
וַיְלַקֵּק וַיְלַקֵּק בִּלְשׁוֹנוֹ
עַד בִּלְתִּי הִשְׁאִיר לָהּ אַף טִפָּה.
וַתִּשְׁמֹר חֲסִידָה הַדָּבָר בְּלִבָּהּ,
וּלְמָחָר קָרְאָה לוֹ לַאֲרֻחַת הַצָּהֳרָיִם.
„בְּכָל חֵפֶץ לִבִּי“ — לָהּ עָנָה מַר שׁוּעָל בְּחִבָּה, —
„בֵּין אַחִים וִידִידִים
הֵן אֵינָם מַקְפִּידִים
בִּקְטַנּוֹת כָּמוֹ אֵלֶּה.“
וּבְעֵת הַצָּהֳרָיִם
נָשָׂא חִישׁ הָרַגְלָיִם
עַד מְעוֹן חֲסִידָה
הַיְדִידָה.
וְהוּא בָא וַיְבָרְכָהּ וַיְהַלֵּל טוּב טַעְמָהּ,
כִּי רָאָה מַאֲכָלִים שָׁם כַּמָּה וְכַמָּה,
מַעֲדַנִּים פֶּלֶא־פְלָא:
בָּשָׂר נָא וּמְבֻשָּׁל, גַּם צָלִי.

צְלִי צְפַרְדֵּעַ וּצְלִי הָאֶפְרֹחַ,
וַיֵּרֶד וַיִּשְׁכַּב מְרִיחָם הַנִּיחוֹחַ;
וְהוּא רָעֵב אָז, רָעֵב עַד לְחֳלִי.
(זוּ מַחֲלָה נוֹשָׁנָה,
שֶׁדָּבְקָה בַשּׁוּעָל זֶה יָמִים עַל שָׁנָה.)
וְהִנֵּה כְבָר עָרוּךְ הַשֻּׁלְחָן בְּמַעֲדַנִּים
וּכְרוּתִים לִנְתָחִים הֵם קְטַנִּים
וְשׂוּמִים בְּבַקְבּוּקִים עֲמֻקִּים
בַּעֲלֵי צַוָּארִים מְאֹד צָרִים וַאֲרֻכִּים.
חֲסִידָה שָׁם שָׁלְחָה חַרְטוּמָהּ

וַתּוֹצֵא וַתֹּאכַל מַעֲדַנֶּיהָ;
מַר שׁוּעָל אַךְ יוֹשֵׁב — וּמַבִּיט הוּא אֵלֶיהָ,
וְנַפְשׁוֹ הָרֵיקָה עֲגוּמָה,
כִּי צַר פִּי הַבַּקְבּוּק מֵהָכִיל אֶת אַפּוֹ
וּמָבוֹא בוֹ כַּפּוֹ.
כֹּה יָשַׁב וְהִבִּיט וְהֵרִיחַ עַד בּוֹשׁ
וּנְבוּב בֶּטֶן, אֲבֵל וַחֲפוּי רֹאשׁ
נִדְחַף חִישׁ אֶל נָוֵהוּ
וְאָזְנָיו לוֹ סְרוּחוֹת וְסָרוּחַ זְנָבוֹ.

ש. ל. גָּרְדּוֹן.

תֵּאַטְר מַרְיוֹנֶטִּי בְּאֶרֶץ סִין.

עַל הַבָּמָה שְׁתֵּי בֻבּוֹת — מִתְנוֹעֲעוֹת, הַנִּקְרָאוֹת מַרְיוֹנֶטּוֹת, עַל שֵׁם מַמְצִיאָן הָאִיטַלְקִי מַרְיוֹנִי, נִלְחָמוֹת אִשָּׁה בִּרְעוּתָהּ. סִינִי אֶחָד מְחַלֵּל בֶּחָלִיל, וּמִסָּבִיב קְהַל הָרוֹאִים.

הנערה הגבורה.

מאת

פרננדו די אמיצים.

(סוף).

— טוב הדבר — אמר המפקח — אנכי אשתדל לטובתכן ככל אשר אוכל; אך מספקני מאד, אם תוכלנה לעשות את עבודתכן זאת בלי עזרת גבר. על כן אינני מבטיחכן דבר אל נכון.

מאז היתה האלמנה בפחד ובדאגה, ותחרד יום יום פן יבאו פתאם ויגרשוה ממעונה השלו, ואז תצטרך לחזור על פתחי נדיבים לבקש פת לחם. ופרינה הפליאה לעשות בימים האלה; היא הספיקה לבוא אל בית הספר בשעות שבין רכבת לרכבת, ובזמן הראוי עמדה הכן על משמרתה ותשגח על המסלה בחריצות רבה.

ויהי היום באחד מימי נובמבר האחרונים, ורוח סערה התחוללה בחוץ. בבקר ירד שלג רב וסופה גדולה סערה בעז, ולעת ערב גברה הסערה עוד יותר ותשרק ותילל ביערים אשר מסביב.

וקרלו הקטן חלה אז מחלה אנושה, ואמו ישבה על יד מטתו ותשמר עליו בדאגה יתרה.

ופרינה, אשר עמדה לפני רגע על משמרתה, ישבה על מטתה לנוח ותחכה לקראת הרכבת, העוברת בחצות הלילה.

פתאם נשמע קול שאון נורא, עד אשר רעדו כל קירות הבית, כאלו נעה הארץ תחתיה.

— מה זאת?! — קראה פרינה — אלכה נא ואראה מה שם נהיתה.

— הלא זה מעט עברת על המסלה! אנה תלכי בליל אפל וסער כזה? יראה אני פן יקרך אסון בדרך.

— הה, אמי! הלא עוד מעט ועברה הרכבת, ועלי לשים עין על המסלה. ואת אל תיראי, אמי, ואל תדאגי לי — הן הסכנתי לזה.

ופרינה התעטפה באדרתה, לקחה את הפנס בידה ותצא מהר החוצה.

כעבור חמשה רגעים שבה הביתה והיא נרעשה מאד.

— הה, הגשר נהרס! — קראה בבהלה ותמהר ותדלק נר בפנס שכבה בחוץ ותקח את החצוצרה מעל הקיר.

— אהה, אל אלהים גדולים! מה לעשות עתה? — קראה האם בחרדה — הן רכבת מהירה היא זו; היא ממהרת לרוץ כברק.

— הנה הכינותי לי את הפנס האדם.

— איש לא יראהו בליל שלג וסער כזה.

— אתקע בחצוצרה!

— בליל הרוח לא ישמע קולו, בתי; התוכלי לתקע בקול גדול? אהה, אסון נורא קרנו!

— יי יוסיף לי כח ואמץ, ואני אתקע בקול גדול עד אשר ישמעו. הה, אמי חמדתי, האוכל לעשות אחרת?

והנערה מהרה לצאת מן הבית ותמהר לקראת הרכבת.

הרוח הקרה נשבה בפניה בחמה עזה ותכס את עיניה בפתותי שלג רבות; ופרינה אמצה את שארית כחה ותרץ הלאה, הלאה לקראת הרכבת. אך שאלה אחת לא נתנה לה מנוח: השאלה, אם יראה מנהל הרכבת את האות המבשר רעה? היעמד על המצפה בליל שלג וסופה כזה? הנה היא שומעת מרחוק קול שריקת הקטר ולבה דופק בקרבה ברב כח. כל דמה קפא בעורקיה לזכר הרעיון הנורא, כי כל הרכבת הארכה הזאת עם כל נוסעיה הרכבים יכולים לרדת מהר חיים שאולה. הנה הרכבת

נראה לעינים; פרינה מניעה בכנפה כנואשת, תוקעת בכל כחה בחצוצרה — אך לשוא: הרכבת ממהרת לרוץ ארחה. פרינה מרימה קול גדול, אך יליל הרוח ושאון אופני המרכבות המשתקשקות החרישו את קולה; והרכבת הולכת הלוך וקרוב, הלוך וקרוב.

אז תשכח פרינה את הכל. היא מתנפלת בקול צעקה נוראה על המסלה רק כפשע בינה ובין הקטר. אל אזנה מגיע רק קול המלה גדולה, ובעוד רגע נדמה הכל, עיניה נסגרות, — היא מתעלפת...

אמה הרימה אותה מעל הארץ. היא רצה אחריה נפעמת ונרעשת עד מאד. וגם ראתה אותה בהתנפלה על פסי הברזל לא רחוק מן הקטר ותמהר אליה ותפל עליה גם היא.

— היצאת מדעתך, נערה? הלא רק בנס נצלת ממות! — ובדברה הורידה האם המאשרה דמעות שמחה ותחבק את פרינה ותלחצנה אל לבה.

כאשר פקחה פרינה את עיניה ותרא את הרכבת עומדת, ותדע, כי נצלו הנוסעים ממות — ותבך ותשחק גם יחד.

בין כך קפצו האקטורים [1] מן המרכבות; נוסעים רבים יצאו לראות ולדעת את אשר קרה, ומה היא הדחיפה החזקה, אשר נדחפו פתאם המרכבות לאחור.

„פתאם נגלה לנגד עיני פנס אדם וצל שחור" — באר להם מנהל המכונה — „אך ברב עמל הצלחתי לעצר את הקטר. כן, עוד מעט ואבדנו כלנו, לולא הנערה הנפלאה הזאת, אשר שמה את נפשה בכפה, למען הציל אותנו ממות".

נוסעים אחדים קרבו אל מקום ההרס, ומה מאד נבהלו לראות את התהום הנורא הפעור לרגליהם. ויסבו כל הנוסעים את הנערה הנפלאה החבוקה בזרועות אמה ובוכה מרב שמחה.

— הלא רק כפשע היה בינך ובין המות, בתי! — קראה האם. — הה, מה הייתי עושה בלעדיך, נערה נבערה?

ובין הנוסעים הרבים היתה גברת אחת מארץ אנגליה ותגש אל פרינה ותאמר:

— קומי ולכי עמדי, נערה נחמדה; לי הון ועשר רב ולא אמנע ממך את כל אשר תאוה נפשך. אנכי אשים

[1] אקטור — שאפפנער, *Кондукторъ*

עיני עליך והייתי לך לאם ואת תהיי לי לבת. תני נא אותה על ידי — הוסיפה הגבירה האנגלית בפנותה אל אמה.

— אך פרינה נפלה על צוארי אמה ותקרא בקול

— לא, גברתי, את אמי הטובה לא אעזב לנצח

אז קרא אחד הנוסעים:

— טוב נעשה אם נאסף סכום כסף בעד הנשים העניות האלה על כל החיים והחסד שעשו עמנו. — ובדברו הוציא מכיסו שטר בן מאה לירה.

גם יתר הנאספים עשו כמעשהו ויתנו איש איש כפי נדבת לבו.

— אין לנו חפץ בכספכם, — אמרה פרינה — עומדות אנחנו פה על משמרתנו ואך את חובתנו מלאנו. אך אם יש את נפשכם לגמל אתנו חסד, זה חסדכם אשר תעשו עמנו: אמרו נא למפקח על המסלה, כי ממלאות אנחנו את חובתנו באמונה ובקשו ממנו לבל יגרשנו מזה.

— טוב הדבר, אנכי אשתדל בדבר הזה — אמר אחד הנוסעים הלבוש בגדי פקיד צבא — ובטוח אני, כי עמלי לא יהיה לשוא. אולם את הכסף קחנה לכן; בכסף הזה תבנו לכן בית, אם ימאן המפקח להשאיר אתכן על משמרתכן במקום מסכן כזה, ונתן לכן משרה במקום אחר, מקום ששם תקל לכן השמירה וההשגחה.

בעת ההיא קרבה עגלה רתומה לסוסים להעביר את הנוסעים אל עבר העמק השני.

כל הנוסעים קרבו אל פרינה לברך אותה בברכת הפרידה; רבים נשקו אותה ויתנו לה תשורות ומתנות לזכרון.

— מה מאשרת אנכי! — אמרה פרינה אל אמה — עתה לא יגרשונו עוד מביתנו. האף אין זאת, אמי חמדתי?

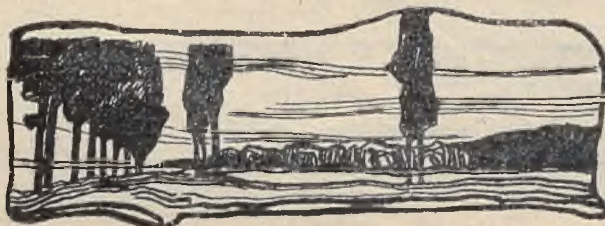
— יהי שם יי מברך! — אמרה האם. — האח, בתי חמדת נפשי!

ותחבק האם את פרינה ותלחצנה אל לבה בחזקה ותבך.

— ידעתי, אמי, ידעתי, כי רבה אהבתך אלי. ואך צחוק עשתה לי הגבירה האנגלית, באמרה אלי, כי אעזבך ואלך אחריה.

הודות למקרה הזה נתנו לפרינה ולאמה לעמד על משמרתן ולחיות חיי שלום ומנוחה בביתם הקטן, אשר על יד מסלת הברזל.

תרגום: ישראל שף.

חַג הַכֶּתֶר בְּדֶלְהִי. — אֶרֶץ הֹדּוּ הַגְּדוֹלָה שַׁיֶּכֶת לְמֶמְשֶׁלֶת בְּרִיטַנְיָה (אַנְגְלִיָּה) הַגְּדוֹלָה, וְכָל מוֹשְׁלֵי הֹדּוּ הָרַבִּים סָרִים לְמִשְׁמַעַת מֶלֶךְ אַנְגְּלִיָּה עַתָּה, אֶדוּאַרְד הַשְּׁבִיעִי, וְלִמְמַלֵּא מְקוֹמוֹ הָעוֹמֵד בְּרֹאשׁ מֶמְשֶׁלֶת הֹדּוּ וְנִקְרָא בְּשֵׁם „מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ", הוּא הַלּוֹרְד קוֹרְזוֹן. וְהִנֵּה בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים חָגְגוּ בְּעִיר דֶּלְהִי הָעַתִּיקָה, הָעִיר הַקְּדוֹשָׁה לְהַמּוֹנוֹלִים (שֵׁבֶט בְּהֹדּוּ הַמִּזְרָחִית) הַקַּדְמוֹנִים את הַ„דֶּרְבַּר", הוּא חֲנֻכַּת הַכֶּתֶר שֶׁל מֶלֶךְ אַנְגְּלִיָּה וְקֵסַר הֹדּוּ בְּרֹב פְּאֵר וְהָדָר, אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה עוֹד בְּכָל הָעַמִּים וְהָאֲרָצוֹת. בְּעֵמֶק הַגָּדוֹל הַמִּשְׂתָּרֵעַ מִחוּץ לְחוֹמוֹת הָעִיר הַקְּדוּמָה הַזֹּאת נָטוּ מְאַת אֶלֶף אֹהָלִים בְּעַד שְׁלשׁ מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ, אֲשֶׁר בָּאוּ מִכָּל קַצְוֵי הֹדּוּ לְמֵרָאשֵׁי הַשֶּׁלֶג שֶׁל הָרֵרֵי הַהִימַלָאִים (שׁוּרַת הֶהָרִים הַיּוֹתֵר גְּבֹהִים עַל פְּנֵי כָל כַּדּוּר אַרְצֵנוּ, וְהֵם בֵּין הֹדּוּ וְטִבֵּט) עַד הַבְּקָעוֹת הַלּוֹהֲטוֹת מֵרִשְׁפֵּי הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל קוֹמוֹרִין (קְצֵה הַגְּבוּל הַדְּרוֹמִי שֶׁל הֹדּוּ), מָקוֹם שָׁם לֹא יִצְמַח אֲפִלּוּ צֶמַח־הַמִּדְבָּר וּשְׁלשׁ מֵאוֹת נֶפֶשׁ אָדָם אֵלֶּה מִכָּל הַצְּבָעִים וּמִכָּל הַגְּזָעִים, מִכָּל הַדָּתוֹת וּמִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת נִקְבְּצוּ יַחַד לִשְׁמֹעַ בְּהִקָּרֵא הַמֶּלֶךְ אֶדוּאַרְד הַשְּׁבִיעִי בְּשֵׁם קֵסַר הֹדּוּ.

בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי לְחֹדֶשׁ טֵבֵת בַּבֹּקֶר, בִּשְׁלֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ אֶת קַרְנֶיהָ הָרִאשׁוֹנוֹת עַל אָהֳלֵי הַבַּד הַלְּבָנִים, נָע מִמְּקוֹמוֹ כָּל הֶהָמוֹן הַגָּדוֹל וְהֶעָצוּם הַזֶּה לַעֲבֹר בְּתַהֲלוּכָה אֲרֻכָּה לְאֵין קֵץ בְּתַבְנִית אֹרְחָה נִפְלָאָה בְּשַׁלַּל צְבָעֶיהָ וּבְכָל קֶסֶם תִּפְאַרְתָּהּ, מַחֲזֶה אֲשֶׁר לֹא נִרְאָה עוֹד בְּיָמֵינוּ.

בָּעֵמֶק הַזֶּה נִרְאוּ שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים מַלְכֵי הֹדּוּ, אוֹ כַּאֲשֶׁר קוֹרְאִים לָהֶם „מַהֲרַדְשִׁים", שֶׁמִּסְפַּר כָּל נְתִינֵיהֶם (עַבְדֵיהֶם) יַחַד עוֹלֶה לִשְׁלשׁ מֵאוֹת מִלְיוֹן נֶפֶשׁ אָדָם. שָׁם הוֹפִיעַ בְּיוֹם אֶחָד בְּרֶגַע כָּל תִּפְאֶרֶת אַרְצוֹת הַקֶּדֶם. שָׁם נִרְאוּ מוֹשְׁלֵי הַגַּאִיקוֹאַנִים, הַמִּיסוֹרִים, הַהַיְדֶרַבָּדִים בְּמִגְבְּעוֹתֵיהֶם הַגְּבֹהוֹת וּבְאֵזוֹרֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּמָתְנֵיהֶם וְלִפְנֵיהֶם רָצִים אַנְשֵׁי מִלְחָמָה עֲרוּמִים, רָצִים וּמְנוֹפְפִים אֶת חַרְבוֹתֵיהֶם הָעֲקֻמּוֹת. שָׁם נִרְאָה הַמַּהֲרַדְשָׁה הָאַלְוָרִי בְּמֶרְכַּבְתּוֹ, מֶרְכֶּבֶת הַכֶּסֶף, הַמְפֹאֶרֶת בְּפִתּוּחִים וְצַעֲצוּעִים וּרְתוּמָה לְאַרְבָּעָה פִּילִים, שֶׁמּוֹשְׁכוֹתֵיהֶם חַבְלֵי זָהָב עִם טַבְּעוֹת שֵׁן; הַמַּהֲרַדְשָׁה הַפַּטִּיאַלִי יוֹשֵׁב עַל מַרְבַדֵּי אַרְגָּמָן וְנוֹהֵג בְּקָרוֹן שֶׁל זָהָב וּבְצַלְעוֹתָיו מְשֻׁבָּצוֹת כָּל מִינֵי אַבְנֵי חֵן הַמַּזְהִירוֹת כַּבְּרָקִים; הַמַּהֲרַדְשָׁה הַקִּנְגְּשִׁרִי חָגוּר חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ, כּוֹבַע מִלְחָמָה בְּרֹאשׁוֹ וְחָמוּשׁ בְּנֶשֶׁק גִּבּוֹרִים וּגְדוּדֵי גִבּוֹרָיו מִימִינוֹ וּמִשְּׂמֹאלוֹ, וּבַחוּרֵי עַמּוֹ רָצִים לְפָנָיו וְקוֹרְאִים: „הִנֵּה הַלָּבִיא, הִנֵּה הַמְנַצֵּחַ הָאָיֹם! הָבוּ גֹדֶל לְחֶרֶב גַּאֲוָתוֹ" וְלִפְנֵי לַהֲקַת הַבַּחוּרִים עָפוֹת דַּיּוֹת וְאַחֲרֵיהֶם אַרְבָּעָה אֲנָשִׁים נוֹשְׂאִים חֲצוֹצְרַת כֶּסֶף אֲרֻכָּה חָמֵשׁ אַמּוֹת, חֲצוֹצְרָה קַדְמוֹנִיָּה, שֶׁבָּהּ תָּקְעוּ אֲבוֹתָיו הַגִּבּוֹרִים אַנְשֵׁי הַשֵּׁם אֲשֶׁר מֵעוֹלָם; הַמַּהֲרַדְשָׁה הַקָּרָאוּלִי בְּרִכְבּוֹ הָרָתוּם לִפְרָדִים עֲדוּיִים בְּצַוְּארוֹנֵי יַהֲלוֹמִים; הַגַּאִיקוֹאַן הַבָּרוֹדִי בְּמֶרְכָּבָה שֶׁל שֵׁן הַנִּשֵּׂאת בִּידֵי עֶשְׂרִים נָשִׁים, הָעֲדָיוֹת כֻּלָּן בְּאַבְנֵי שֹׁהַם וַעֲבָדִים רוֹכְבִים אַחֲרָיו עַל עֲיָרִים בְּנֵי אֲתֹנוֹת.

וְאַחֲרֵי הַמּוֹשְׁלִים הָאֵלֶּה יִתְנַהֲלוּ הַסְּגָנִים וְהַפַּרְתְּמִים, הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים. שָׂרֵי מְלוּכָה, אַדִּירֵי עָם, רוֹכְבֵי שֶׁנְהַבִּים (פִּילִים) וְסוּסִים וּפְרָדִים. אֵין לְתָאֵר אֶת כָּל הַפְּאֵר וְהֶהָדָר הָעֹז וְהָעֹשֶׁר שֶׁל הַתַּהֲלוּכָה הַנִּפְלָאָה הַזֹּאת. וּבְקֶרֶב הֶהָמוֹן הָרַב וְהֶעָצוּם הַזֶּה הוֹלְכוֹת מַקְהֵלוֹת מְנַגְּנִים בְּכָל כְּלֵי שִׁיר שׁוֹנִים וּמְשֻׁנִּים וּמִסָּבִיב יִשָּׁמְעוּ קוֹלוֹת אַדִּירִים, קוֹלוֹת תְּרוּעָה גְּדוֹלָה עַד אֲשֶׁר תִּבָּקַע הָאָרֶץ לְקוֹלָם. וְהַתַּהֲלוּכָה עוֹבֶרֶת וְעוֹבֶרֶת בְּלִי קֵץ, בְּלִי סוֹף. וּבְהֵמוֹת גְּדוֹלוֹת כִּרְאֵם אֲשֶׁר בְּסִפּוּרֵי הָאַגָּדָה, וּבְנֵי אָדָם מְסַבְּלִים אַבְנֵי יְקָר וְהוֹן וּסְגֻלּוֹת מִשְּׁלשֶׁת אַלְפֵי שָׁנָה.

וְכָל הַגְּבוּרָה הַזֹּאת עִם שַׂלְמוֹת הַיְקָר וְדִגְלֵי הַתִּפְאֶרֶת הַמִּתְנוֹפְפִים בָּרוּחַ מֵעַל לְכָל הַמַּחֲזֶה הַנִּפְלָא הַזֶּה, כָּל אֵלֶּה הוֹלְכִים וְקָרֵבִים עַד לִפְנֵי אַפִּרְיוֹן אַרְגָּמָן אֶל כִּסֵּא, אֲשֶׁר מִשְּׁנֵי צַלְעוֹתָיו אֲרָיוֹת חֲצוּבִים בְּזָהָב טָהוֹר וְעָלָיו יוֹשֵׁב אִישׁ — הוּא הַלּוֹרְד קוֹרְזוֹן, מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ בְּהֹדּוּ.

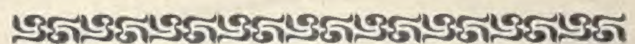
עַל דְּבַר הָרַעַשׁ. — לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן הָאַחֲרוֹן עוֹלֶה מִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר אָבְדוּ בָּרַעַשׁ בְּאַנְדִּישָׁן וּסְבִיבוֹתֶיהָ לְאַרְבַּעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת. מִסְפַּר הַבִּנְיָנִים הַנֶּהֱרָסִים שְׁלשִׁים אֶלֶף. בְּמָחוֹז מַרְגּוֹלַן אָבְדוּ מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים נֶפֶשׁ וְנֶהֶרְסוּ שְׁלשֶׁת אֲלָפִים בִּנְיָנִים. הַפְּצוּעִים הָרַבִּים נִמְצָאִים בָּאֹהָלִים וּבְשִׁשָּׁה מְקוֹמוֹת מַסְפִּיקִים סַמֵּי מַרְפֵּא וּמְזוֹנוֹת לַנִּצְרָכִים לָהֶם. רַבִּים מִן הָרוּסִים עָזְבוּ אֶת הָעִיר וּמְעַטִּים מֵהֶם יוֹשְׁבִים בְּמֶרְכְּבוֹת מְסִלַּת הַבַּרְזֶל, אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם לִמְעוֹנוֹת. הָאֲדָמָה אֵינֶנָּה רוֹעֶדֶת עוֹד, אַךְ קוֹל רְעָמִים לֹא־חֲזָקִים עוֹלֶה עוֹד לִפְעָמִים מִבֶּטֶן הָאֲדָמָה.

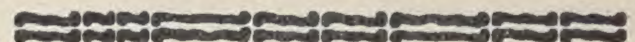
ידיעות שונות.

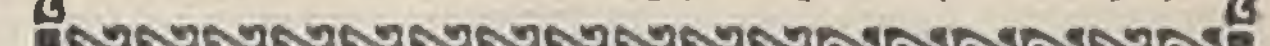
כח החיים של השבלול. — עיני השבלול (שנעקקע־ *Улитка*) נמצאות בקצה צמחי הראש, שקוראים להם בטעות „קרנים, כי באמת אינם קרנים כלל. אם יכרתו את ה„קרנים" האלה יהיה השבלול עור, אבל לא יותר משנים־שלשה שבעות: בעבר העת הזאת צומחות לו קרנים ובראשן נראות שנית עגולי העינים. וכח חייו נפלא עוד יתר, כי עשו נסיון ומעשרה שבלולים ששמו בארגז לנסיון חיו ששה גם אחרי שכרתו את ראשם, ואחרי כן צמחו להם שנית ראשים חדשים ועליהם „קרנים" ועינים בראשן, אך קטנות מאלה שהיו להם בראשונה.

רעבתנות הנחש. — כידוע ישנם נחשים הבולעים את טרפם שלמים כמו שהם, מפני שאינם יכולים ללעס בשניהם את מאכלם. הנחש מרטיב אך את טרפו בריר שבפיו, ואחר כן הוא מתחיל לבלע אותו מעט מעט, ועל פי רב הוא מתחיל מן הראש; ויש אשר יבלע הנחש טרף שהוא פעמים אחדות עבה ממנו. תיר צרפתי אחד מספר, כי בהיותו על האי יוה (אי בים הדו) פגש פעם אחת בדרכו נחש גדול ממשפחת „בואה" ובטנו היתה נפוחה מאד. הנחש שכב בלי נוע על מקומו ואף את ראשו וזנבו הניע מעט. בלי עמל רב הרגו אותו ובקיבתו מצאו — חזיר־יער צעיר, והוא עודנו שלם.

המו"ל: הוצאת „תושיה" בורשה.
העורכים: א. ל. בן־אביגדור וש. ל. גרדון.
כתבת ה„עולם הקטן":
КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШІЯ", ВАРШАВА.
Verlag „TUSCHIJAH", Warschau.

Herausgeber u. Eigenthümer: Verlag „Tuschijah“. Verantwortlicher Redacteur: S. M. Laser. Druck von Josef Fischer in Krakau